

Sığorta vəsaitindən, o cümlədən sığorta ehtiyatı fondundan istifadə

QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda “İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra – Qanun) 20-1.5-ci maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və Qanunun 2-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığorta üzrə fəaliyyətin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar formalaşan sığorta vəsaitindən (bundan sonra – sığorta vəsaiti), o cümlədən sığorta ehtiyatı fondundan istifadənin təşkilatı və hüquqi əsaslarını müəyyən edir.

1.2. Bu Qaydada istifadə olunan anlayışlar Qanunla və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilmiş mənaları ifadə edir.

2. Sığorta vəsaitinin və sığorta ehtiyatı fondunun formalaşdırılması

2.1. Sığorta vəsaiti aşağıdakı mənbələr hesabına formalaşdırılır:

2.1.1. Qanunun 2-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan sığorta olunanlar (bundan sonra – sığorta olunanlar) üzrə ödənilən sığorta haqları (bundan sonra – sığorta haqları);

2.1.2. sığorta ehtiyatı fondunu təmin edən vəsaitlərin aşağıdakı təhlükəsizlik göstəriciləri üzrə meyarlardan birinə cavab verən və son 24 ayda Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin (bundan sonra – Nazirlik) tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna (bundan sonra – Fond) gecikdirilmiş gəlir faizi ödənişi olmayan banklarda depozitə yerləşdirilməsindən əldə edilən gəlirlər:

2.1.2.1. beynəlxalq reyting agentlikləri tərəfindən ölkə üzrə verilmiş reytingdən maksimum iki pillə aşağı olan banklar;

2.1.2.2. Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən sistem əhəmiyyətli banklar;

2.1.3. qanunda nəzərdə tutulan digər mənbələr.

2.2. Sığorta haqlarının 5 (beş) faizədək hissəsi sığorta ehtiyatı fonduna yönəldilir.

2.3. Sığorta vəsaiti Nazirliyin xüsusi xəzinə hesabında (bu Qaydanın 2.1.2-ci yarımbəndində qeyd olunan gəlirlər istisna olmaqla) toplanılır və Fondun xüsusi bank hesabına köçürülür.

2.4. Sığorta vəsaitləri üzrə əməliyyatların aparılması, o cümlədən sığorta ehtiyatı fondunda vəsaitin toplanılması və ondan istifadə edilməsi məqsədilə Fondun müvafiq bank hesabları açılır.

2.5. Cari ilin sonunda sığorta vəsaitinin istifadə olunmamış qalığı, sığorta ehtiyatı fondunu təmin edən vəsait və onun depozitə yerləşdirilməsindən əldə edilmiş gəlir növbəti il üçün xərclərin maliyyələşdirilməsinə yönəldilir.

3. Sığorta vəsaitindən və sığorta ehtiyatı fondundan istifadə

3.1. Sığorta vəsaiti aşağıdakı istiqamətlərdə istifadə olunur:

3.1.1. faydalanan şəxslərə sığorta ödənişlərinin verilməsi;

3.1.2. əmək şəraitinin və əməyin mühafizəsi səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə Dövlət Əməyin Mühafizəsi Fonduna ayırmalar (sığorta haqqının 10 (on) faizi miqdarında);

3.1.3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq aktı ilə müəyyən edilən hallarda əlilliyi olan şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial müdafiəsi və sosial təminatı ilə bağlı tədbirlərin maliyyələşdirilməsi;

3.1.4. sığorta ehtiyatı fondunun yaradılması;

3.1.5. idarəetmə xərclərinin ödənilməsi (sığorta haqqının (geri qaytarılmış vəsaitlər nəzərə alınmamaqla) 5 (beş) faizədək hissəsi);

3.1.6. risklərin sığortalanması;

3.1.7. qanunla müəyyən edilən digər istiqamətlər.

3.2. Hər il üçün istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığorta üzrə gəlir və xərclərin bu Qaydanın 3.1-ci bəndində qeyd edilmiş istiqamətlər üzrə bölgüsü Nazirlik tərəfindən təsdiq edilir.

3.3. Sığorta ehtiyatı fondundan aşağıdakı istiqamətlərdə istifadə olunur:

3.3.1. sığorta ehtiyatı fondu sığorta haqlarının illik proqnoz həcminə bərabər olduqda sığorta ehtiyatı fondunun artırılması dayandırılmaqla, onun depozitə yerləşdirilməsindən əldə edilən gəlirin əmək şəraitinin və əməyin mühafizəsi səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə Dövlət Əməyin Mühafizəsi Fonduna ayırmalara yönəldilməsi;

3.3.2. sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxslərin sayında kəskin artım nəticəsində sığorta ödənişləri üzrə illik gözlənilən xərclər sığorta haqları üzrə illik gözlənilən daxilolmadan artıq olduqda gözlənilən sığorta ödənişləri üzrə xərclər və sığorta haqları üzrə daxilolmalar arasındakı kəsirin maliyyələşdirilməsi.

3.4. Sığorta ehtiyatı fondu bu Qaydanın 2.1.2-ci yarımbəndi ilə müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olan banklarda (bir banka qoyulan depozitin məbləği həmin bankın kapitalının 20 faizindən çox olmamaq şərtilə) depozitə yerləşdirilir.

3.5. Bu Qaydanın 3.1.3-cü yarımbəndində nəzərdə tutulan tədbirləri Nazirliyin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi (bundan sonra – Agentlik) və Nazirliyin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sığorta və Ekspertiza Agentliyinin Protez-Ortopedik İstehsalat və Reabilitasiya Mərkəzi (bundan sonra – Mərkəz) həyata keçirirlər. Agentlik və Mərkəz bu tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün tələb olunan vəsaitə dair sifarişi Fondla razılaşdırmaqla, bu Qaydanın 3.2-ci bəndində göstərilən bölgüdə nəzərə alınması məqsədilə Nazirliyə təqdim edirlər.

3.6. Fond tərəfindən bu Qaydanın 3.5-ci bəndi nəzərə alınmaqla, bu Qaydanın 3.1.3-cü yarımbəndində nəzərdə tutulan tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün tələb olunan vəsait Agentliyin və Mərkəzin bank hesablarına köçürülür.

4. Hesabatlılıq

4.1. Sığorta vəsaiti və sığorta ehtiyatı fondundan istifadəyə dair hesabat bu Qaydanın 4.2-ci və 4.3-cü bəndlərinə uyğun olaraq ayrı aparılır.

4.2. Bu Qaydanın 3.6-cı bəndinə uyğun olaraq, əvvəlki il Fond tərəfindən köçürülən vəsaitlər üzrə xərclərə dair Nazirliyin təsdiq etdiyi formada hesabatı, habelə görülmə işlərə dair məlumatları Agentlik və Mərkəz hər il fevralın 1-dək Fonda təqdim edirlər.

4.3. Fond bu Qaydanın 4.2-ci bəndində qeyd olunan məlumatları və hesabatı, habelə sığorta vəsaitlərinin istifadəsinə dair Nazirliyin təsdiq etdiyi formada icmal hesabatı hər il fevralın 15-dək Nazirliyə, Nazirlik isə hər il martın 1-dək Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edir.
